

Athénban katapultok és tömeg
 Néz egymással mohón farkasszemet,
 S a történelem, még csak most, kifut
 Az utcákra, edénye összetörve.
 „Vesszen Venizelosz! Nyársra vele!”
 De Frankhon nem fizet, Germánia
 Bukszája zárva, sok dölyfös ribanc
 Taksálja türelmetlen lépteink,
 S cirkuszt, kenyeret honnan kaphatunk?

A papság kecskebőrben: már Evander
 Megnyúzására készül, gödölyét,
 Kutyát áldoz, és fel-alá rohan
 A véres irhában, az asszonyok
 Kezét megérintve; ettől fogan
 Minden szerencsés, meddők álma ez...

(Ez nem beszéd. Tanulok nem beszélni.
 Ezek szavakból álló megszokások.
 Az anyag hangjai. Ezen túl van a tüstént,
 A másik most, a nyelven túli nyelv
 – Mert az lesz, ami megvolt az időben;
 Forma nem születik, van csak örökké –:
 Mint kataton fecsegés, de mégis a lényeg.)

Berta Ádám

PHILOKTÉTÉSZ

Csütörtök este Gergő befordult a Holló utcába. A Király utcán alig pár lépéssel ezelőtt haladt el egy szembejövő, láthatólag amerikai, vörösesszőke turista mellett, aki a *Raindrops are falling on my head*-et fütyülte. Gergőt a sarok után egészen más hangulat fogadta. Nem csodálkozott. Hirtelen változtak meg a fényviszonyok. Még csak este hét volt, de nagyon sötét. Jól ismerte a járást. Kilépett, mert kicsit fázott. Mélyebbre gyűrte öklét a bordó bőrdzsekibe. Beleragadt a fülébe a dallam, tétován csücsörített, és kissé hamisan elismételte az első nyolc hangot, aztán becsukta a száját.

A dzsekit előző délután vásárolta, hátha Peruban jól jön majd. Délben egy vastag mellényben indult el otthonról, de hamar elbűjt a nap, ezért rögtön fel is vette az új szerzeményt. Az utazásig már kihúzza télikabát nélkül, gondolta, mikor az eladó kezébe nyomott tizenkilencezer-ötszáz forintot a Ciánkáliban. Gergő könnyelmű és vidám ember volt. Egy hete meghallotta, hogy régi cimborája, Áron Peruba készül, és nyomban tudta, neki is belefér három hét lazítás karácsony előtt. Rátelefonált Áronra, aztán

néhány napja nem különösebben drágán le is foglalta a repülőjegyet ugyanarra a Budapest–Madrid–Lima járatra. Miután kijött a Ciánkáliból, a Dohány utca felé tartott, ahol egy antikvárium előtt a járdára kipakolt, könyvekkel teli kartondobozt látott meg. Nem sietett, úgyhogy betért körülnézni. Szűk negyedóra múlva hóna alatt a Csigák–Kagylók című Búvár zsebkönyvvel távozott a könyvárustól.

Gépiesen újra fütyülni kezdte volna a dalt, de lefékezte az ajkából, arcizmából induló késztetést. Inkább hátranézett, hogy jön-e valami, és átvágott az úttesten. A kihalt, novemberi járdán két nagydarab fickó közeledett, az egyik embermagas bőrrönddel. Nem simán húzta a görgős, merev burkolatú utazótáskát, hanem rángatta, meg-megemelve terelgette.

– Nem kéred egy ezresért? – üvöltött rá a nagyobb hasú Gergőre. A fiú nem látta az arcát. Három méterre lehetek egymástól. – Samsonite. A boltban legalább huszonöt-harminc, te is tudod.

Gergő most egy kiállításmegnyitóra ment éppen, sietett is, de két hét múlva akart Peruba utazni, és még nem kért kölcsön táskát, úgyhogy kapóra jött a kérdés. Megállt, levette a kesztyűjét, hogy elővakarjon egy ezrest.

– Nincs tüzed? – fordult felé a másik is. Jobbról-balról lenőtt barkó keretezte arcát, orra kivörösödött, nyitott kabátszárnyai között a brazil fociválogatott élénkzöld, műszálas mackófelsője látszott. – Figyi, hazaviszünk – tette hozzá, miután rágyújtott, és kifújta a füstöt.

Gergő az órájára nézett. Tíz perc múlva kezdődik a megnyitó, ahol nincs kedve egy ekkora bőrrönddel szerencsétlenkedni. Ha nem viheti be a hátsó helyiségbe, talán be sem engedik a galériába. Márpedig nem akarja kint hagyni az utcán. Akkor állandóan szemmel kellene tartania, különben biztos elviszik. És pár pohár bor után sem hiányzik, hogy el kelljen szenvednie vele a villamosig, aztán meg a megállóból haza. Taxiból meg muszáj volna kombit szerezni, szóval talán így lesz a legegyszerűbb. Ezek az arcok most hazadobják, aztán metróval pillanat alatt újra visszaér. Legfeljebb húsz percet késik, semmiről nem marad le.

– Kösz – fogadta el az ajánlatot. A barkós mutatta, merre parkol a kocsit.

Gergő ma is egész nap az új bőrdzsekiben járkált az utcán, alatta csak egy rövid ujjút viselt. Ahogy kezdett bemelegedni a járgány áporodott beltérére, Gergő megint önkéntelenül vakarózni kezdett. Most először tudatosult benne, hogy talán a bordó dzseki az oka. Levetette, de az utcáról beszűrődő tompa fényben nem látszottak a mindkét karját ellepő, apró pörsenések. A rozsdás, koszos régi Passat hátsó ülésére mesebeli kockás plédet terítettek, minden beépített hamutartó kihúzva, tele csikkal. Gergő nem bánta a lepukkant közeget, kalandnak fogta fel a váratlan programváltozást. A bőrrönd húzója előrelógott a csomagtérből a támla fölött. A fiú a sofőr mögé fészkelte magát.

A nagyobb hasú indított, a dízelmotor kerregve lódította ki a parkolóhelyről a tracsot.

– Merre laksz? – kérdezte Gergőt, aztán megindult a Margit híd felé.

Budára átérve a fiúnak először fel se tűnt, hogy túlmennek a Kavics utcán. De mikor látta, hogy továbbra is a Duna mentén hajtanak a négysávos úton, valahogy megváltozott a helyzet. Baljósan nehezedett rá az addig meghittnek vélt, szegényes beltér. Nagyot nyelt.

– Izé, már itt előbb kellett volna... – próbálkozott fél szívvel. Érezte, hogy nem jóhiszemű tévedés áldozata. Az ajtók mindkét oldalon le voltak zárva.

A két fickó csak akkor nézett Gergőre legközelebb, amikor az Erdőhát útról letérve kirángatták a hátsó ülésről. Zseblámpát villantva taszigálták az ösvényen a kába, reménytelenségtől enervált fiút.

– Mit akartok? – kérdezte Gergő. A szavak ott maradtak a csapáson. Senki nem fordult utánuk.

Miután kizsebelték, némán kezdték ütni. Az eső is eleredt. A zöld mackófelsős a kabátját a Passatban hagyta, karvastagságú faággal csépelte Gergő nyakát, hátát. A kövérebb, mielőtt végleg félretette a zseblámpát, véletlenül társa arca felé irányozta a fényt. Gergő egyetlenegyszer, ekkor nézhette meg tüzetesen. A barkós fickó orra sötétlett, szeme kéken világított. Két kezébe vett egy Nagy-Magyarország-térkép formájú követ, feje fölé lendítette, és komótosan lesújtott a fiúra. Gergő koponyája reccsenve szakadt darabjaira. Húsz perc sem telt bele, minden földi maradványa az előre megásott gödörben végezte. A bőröndárusok bejáratott módszert követtek. A ruháit zsákba gyűjtötték, és harmadnap térnek majd vissza, hogy tüzet rakjanak a sebtében visszahányt föld fölött. Mint mindig, most is ezzel fogják végleg eltüntetni a nyomokat. Az erdő széléhez közeli tábortűzhöz vezető léptek látványa kevésbé gyanús a sárban, mintha mindent szépen elegyengetnének, s érintetlennek próbálnák álcázni a sírgödör helyét.

Tíz órakor már a barkós és társa is külön-külön tévé előtt ült, két nagyon hasonlóan lepukkant albérletben, és felvágottat vacsoráztak. A Passattal a brazil mackófelsős parkolt le a Vajda Péter utcában. Se a Samsonite utazótáskát, se a nejlon szemeteszsákba hajigált göncöket nem vette ki a járgányból. Szombaton késő délelőtt mentek vissza, de ekkor kocsi nélkül. A buszmegállótól ráérősen sétáltak fel, a barkós, név szerint Tivadar a szemeteszsákot hozta a hátára vetve, társánál pedig egy Match szatyorban papírba csomagolt szalonna és kolbász volt. Nyugodtan megebédeltek a tábortűznél.

Minden rendben is ment volna, ahogyan a korábbi erdőkben elkövetett rablógyilkosságoknál, de Tivadar, miután délután kettő tájt, az étkezés végeztével lepisilte a tábor-tüzet, belelépett az üszkös kupacba.

– Vigyázz, megoldad a cipőd – mondta a nagy hasú.

– Á, semmi baja – felelte Tivadar.

Mire hazaért, már furán nyilallott a lábfeje. Alulról, a sarka felől. Lerángatta a zokniját, nézegette, de nem látott semmit a talpán. Hümmögött, visszahúzza a zoknit, ment a dolgára. Másnap még jobban fáj, de továbbra sem vett észre rajta semmilyen sérülést.

Harmadnapra derült ki, hogy baj lesz: kedden már nem tudott felkelni. Bal lába, amivel a hamvadó faágak közé gázolt, elszíneződött, aztán csakhamar szinte duplájára dagadt. Hiába ment orvoshoz, orosz természetgyógyászhoz, mindenki tanácstalanul nézegette. Tivadar persze nem is sejtette, hogy a sebesülést mi váltotta ki. Addigi derűs, kényelmes élete, a piacolások, a seftelés elmaradt. Egyre mogorvábban ült otthon, a Vajda Péter utcához közeli albérletben, közértbe is a segítőkészebb szomszédokat kellett küldenie. Négy-öt hónap alatt szinte teljesen felélte tartalékait. Nagy hasú társával is rég összeszólalkozott. Nem volt honnan kölcsönkérnie, de a lába csak nem javult. A rend-

őrség ezekben a hetekben szüntette meg a vizsgálatot. A két bőröndárus persze erről nem is tudott, hiszen nem vezettek el hozzájuk a nyomok. Kitavaszkodott. Áron, aki végül egyedül utazott Peruba, mert barátja indulás előtt két nappal eltűnt, már rég hazajött, sőt, újra repülőjegyek közt keresgélt. Nyári vakációját tervezgette.

Március huszadikán Tivadar végleg megelegette a bezártságot. Agyára ment a sok állatltság a tévében. Ha viszont kikapcsolta, unatkozott. Mégis a távkapcsolóért nyúlt, és kinyomta a készüléket. Épp a Frakk ment, a vizslát ebben az epizódban mindenki elkergette, sem a pázsiton, sem a tornácon, sem a kertkapu előtt nem rágcsálhatta nyugton a csontokat. Mindenütt útban volt. Tivadar végig sem várta, mi lesz, taxit hívott, felvette fényes zöld mackófelsőjét, és bevittette magát a kerületi kapitányságra. Legjobb mindig az igazat mondani, gondolta, és ezen maga is meglepődött. Nem ezt tette. Smucig társa ellen vallott. Tudja, hogy a nagy hasú ölte meg Gergőt, csak eddig nem mert beszélni, ismételte sokadszorra is, de nem hittek neki.

– Régebben egyszer vele mentem, eladtunk egy ilyen nagy bőröndöt – ismerte el a nyomozók számára is követhetetlenül. – Többször aztán nem volt szüksége a segítségemre – hajtogatta, akárhányszor olvasták fejére a vérvádat. A szembesítésen a nagy hasú megvetően hallgatott. Tivadar ott is újra ugyanazt mondta. Elfertőződött lábát végül a rabkórházban sem sikerült ellátni. Napra pontosan a bőröndvétel után egy évvel, Gergő maradványainak exhumálása után négy-öt hónappal temették el. A bordó bordzseki nem égett el teljesen, néhány foszlányát bizonyítéktasakba gyűjtötték a helyszínelők.

Sötétben, ha zseblámpa nélkül járkálsz arrafelé, az Erdőháti úton túl, olyan, mondjuk, mintha egy kis pinát találnál a földön, az a csiga. De amíg kitapogatód, az álom óráiból rengeteg kárba vész.

Podmaniczky Szilárd

A FŐSZERKESZTŐ

Az új főszerkesztő két hete érkezett a céghez. Előtte semmit nem tudtunk róla, és később is csak annyit, hogy régen asztaliteniszezett. Vastag fekete szemüveget viselt, és úgy járt-kelt a folyosón, mint akinek még mindig jó a lábmunkája. A lapindító értekezleteket pontosan kezdte, és mindenről volt véleménye; sokszor nem értettünk vele egyet. Látszott, hogy a kezdeti kisebb súrlódások után ebből komolyabb balhék lesznek. Rádásul bizonytalan időre bezárt az újság büféje, ahol esténként leitta és kifüstölte magát a társaság. Nem tudtuk hol megbeszélni a dolgokat.

Az új főszerkesztő a harmadik hét elején hívatott.

Noé, szólt a telefonba Margitka, repülőzzél a cellába.

Délután öt óra volt, a többség már hazament, csak a szerkesztők dolgoztak a kéziratokon. Egy ideig töprengtem, mit akarhat tőlem, aztán zsebre raktam a cigit, és lementem a cellába.